

El Síndic reclama que es retornen als consumidors els diners cobrats pel Castor com diu el TC

La Plataforma del Sénia diu que ja va advertir prèviament sobre els problemes del magatzem de gas submarí i desgrana un "llarg camí de despropòsits consentits"

Detall de la plataforma marina del Castor. | ACN

El Síndic de Greuges, Rafel Ribó, ha reclamat que es done compliment a la sentència del Tribunal Constitucional (TC) que anul·la la indemnització de 1.350 milions d'euros per al projecte Castor, (<https://www.naciodigital.cat/noticia/145470/tc/tomba/indemnizacio/1300/milions/al/projecte/castor>) i diu que s'han de retornar als consumidors els diners pagats amb la factura de gas.

En la seua compareixença a la comissió d'investigació sobre el cas al Parlament, Ribó ha lamentat que, gairebé un any després de la sentència, ni la mateixa alta instància judicial ni el govern espanyol, malgrat disposar dels mecanismes adients, hagen actuat encara en este sentit. Per la seua banda, els representants de la Plataforma Ciutadana en Defensa de les Terres del Sénia ha descrit el tràmit i l'execució del magatzem de gas submarí com un "llarg camí de despropòsits consentits".

Els cops judicials contra la indemnització del projecte Castor i la inacció del govern espanyol al respecte continuen planant també sobre els debats de la comissió, que este dilluns ha arribat a la seua segona jornada. Primer el Constitucional anul·lant el pagament de la indemnització a Escal UGS, a finals de desembre de l'any passat. Fa unes setmanes el Suprem, suspent el dels costos de manteniment a Enagás de 2014 i 2015. I, malgrat tot, els més de 180 milions d'euros que ja havien pagat els consumidors pel fallit projecte de gas submarí encara no els han estat

retornats. Tampoc es coneix quin mecanisme s'utilitzarà per fer-ho.

"És una falla al màxim nivell per unanimitat i queda claríssima. Independentment que algun dia legislin una altra via per fer una altra indemnització, i ja veurem com la justifiquen, perquè ara està demostrat que aquella plataforma a l'injectar gas provocava terratrèmols, era insegura, portem mesos de dilació en els quals no s'executa la sentència. I els ciutadans de Catalunya sabem el que és una sentència del Constitucional, perquè aquí s'han aplicat al segon", ha argumentat Ribó, just després de comparèixer. El Parlament, de fet, va presentar un incident d'execució per forçar el compliment íntegre de la sentència. "S'hauria d'haver retornat d'immediat, cosa que no ha succeït", ha lamentat.

El Síndic ha aprofitat la seua intervenció per tornar a exigir al govern espanyol l'encàrrec d'una auditoria tècnica, amb "valor per canviar les coses" i que servisca per delimitar les responsabilitats de l'exconcessionària per possibles negligència o, fins i tot dol. També ha carregat contundentment contra "l'opacitat" que encara envolta el projecte i ha volgut posar en evidència diverses contradiccions que evidenciarien que "es va especular amb la informació". "El Suprem va deixar clar que hi ha dret a una compensació sempre i quan fos operativa i no hagués dol o negligència", ha refermat.

Ribó ha retret, a més, que no es van tindre en compte els advertiments de l'Observatori de l'Ebre i que a hores d'ara encara no es coneix tota la informació sobre les operacions d'Escal UGS. En tots els casos, apunta, la resposta ha estat la "passivitat". També ha carregat contra el Banc Europeu d'Inversions (BEI) per la manca de transparència en l'operació per a l'emissió de bons que va servir per finançar el projecte.

Despropòsits governamentals i empresarials

La segona jornada de la comissió d'investigació ha portat també fins el Parlament els representants de la Plataforma Ciutadana en Defensa de les Terres del Sénia, l'entitat que ha plantat cara al projecte des que va transcendir a la llum pública, al territori, l'agost de 2007. "Ha estat un llarg camí de despropòsits consentits per uns i altres. Si ho haguessen mirat quan ho demanàvem ni gastaríem diners ni hauríem arribat aquí", ha denunciat la portaveu de la Plataforma, Cristina Reverté, que ha retret amb nombroses dates i referències documentals la "tolerància" amplíssima dels diferents governs espanyols amb l'empresa exconcessionària Escal UGS, controlada pel grup ACS de Florentino Pérez.

Des de les autoritzacions administratives "donades perquè sí" i el govern espanyol responen "per boca d'una empresa amb interessos lucratiu". També la fragmentació del projecte per evitar tràmits d'impacte ambiental, que després han esmenat sobre el paper els tribunals. O les autoadjudicacions que ACS va fer en el procés de construcció disparant el seu marge de benefici, com a constructor, contractista i soci majoritari, del 5 al 17%, en un context de descontrol de la despesa per materialitzar el projecte. En este context, ha recordat, la llosa del Castor suposa el 54% del dèficit del sistema gasista espanyol. "L'empresa no ha arriscat res, l'administració res i els ciutadans tot", ha resumit, tot recordant els més de mil terratrèmols provocats per les injeccions de gas.

Per la seua banda, el també portaveu de la Plataforma, Evelio Monfort, ha relatat com el moviment social va iniciar la lluita contra el projecte pràcticament des del desconeixement. L'entitat, ha recordat, va alertar prèviament, sobre la base del que ja havien advertit diversos experts de l'Observatori de l'Ebre, que l'activitat d'injecció podria acabar provocant terratrèmols. "Si nosaltres érem uns 'sabocs' i vam ser capaços de trobar-ho, aquesta gent no ho va trobar? No van ser capaços de saber que hi hauria un problema de terratrèmols no quan es posava el gas, sinó quan es trauria?", s'ha preguntat. Monfort també ha volgut posar en evidència les incoherències del govern espanyol i la seva complicitat amb Escal UGS, així com les conseqüències de la instal·lació del Castor per la territori i les seves activitats econòmiques.

Per últim, l'exalcalde d'Alcanar, Alfons Montserrat, ha comparegut també a la comissió posant

sobre la taula l'opacitat del projecte des dels seus inicis que es va traduir amb una manca constant d'informació per a l'Ajuntament. També ha recordat l'amenaça que l'onada sísmica va suposar per als veïns del territori i activitats econòmiques com el turisme.